

**Colegiul de Disciplină și Etică
de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor**

**HOTĂRÂRE
nr. 3-4/2023**

mun. Chișinău

20 ianuarie 2023

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor având în componența sa:

Președinte – Vladislav Guțan;

Membrii – Victor Comerzan, Alexandru Lozan, Elena Cazacov, Octavian Lazarev, Oleg Televca și Pavel Țurcan,

examinând în ședință publică contestația cet. XXXXXX din xx.xx.2022, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, adoptată în urma examinării sesizării depuse de petent privitor la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de către procurorul în Procuratura raionului XXXXXX, XXXXXX,-

CONSTATĂ:

Cu referire la înregistrarea contestației:

La xx.xx.2022, cet. XXXXXX, a depus, la Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, contestație împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, prin care a fost încetată procedura disciplinară în privința procurorului în Procuratura XXXXXX, XXXXXX.

Cu referire la condițiile de formă și conținut ale sesizării:

Nefiind de acord cu soluția Inspecției procurorilor, la data de xx.xx.2022 cet. XXXXXX a depus contestație împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, și a solicitat Colegiului de disciplină și etică admiterea acesteia în vederea tragerii la răspundere disciplinară a procurorului din Procuratura XXXXXX, XXXXXX.

Contestația este depusă în limba română, conține elementele de bază necesare unui astfel de document, este semnată digital de autor.

Din perspectiva art.49 alin. (4) din Legea nr.3/2016, decizia Inspecției procurorilor de încetare a procedurii disciplinare poate fi contestată de autorul sesizării *în termen de 10 zile lucrătoare de la data recepționării deciziei*, la Colegiul de disciplină și etică.

Din actele cauzei disciplinare se desprinde că, decizia de încetare a procedurii disciplinare a fost emisă la data de xx.xx.2022, recepționată de către petent la xx.xx.2022, iar contestația a fost depusă la xx.xx.2022, în termenul prevăzut de contestare.

Prin urmare, Colegiul constată că, autorul sesizării a respectat termenul de exercitare a căii de atac împotriva deciziei Inspecției procurorilor.

Cu referire la sesizare:

La xx.xx.2022, la Consiliul Superior al Procurorilor a parvenit *sesizarea cet. XXXXXX, pe faptul presupusei încălcări din partea procurorului în Procuratura r-lui*

XXXXXX, XXXXXX, în cadrul cauzei penale nr. XXXXXX, exprimat prin încălcarea dreptului la apărare a petentului.

Sesizarea menționată *supra*, cu privire la fapte ce poate constitui abateri disciplinare presupus a fi comise de către procurorul în r-lui XXXXXX, XXXXXX, conform competenței au fost redirecționată pentru verificare Inspecției procurorilor, unde au fost înregistrată la xx.xx.2022, fiindu-i acordat nr. de corespondență xxx, iar la xx.xx.2022 a fost repartizată spre verificare conform Regulamentului.

Temei a sesizării l-a constituit, presupusa încălcare de către procurorul vizat a dreptului la apărare a lui XXXXXX, căruia urma să-i fie atribuit statut de bănuît în cadrul cauzei penale nr. XXXXXX și care urma să fie audiat în calitatea respectivă.

Cu referire la cauza penală nr. nr. XXXXXX:

Urmărirea penală în cauza penală nr. XXXXXX, la care face referință petentul a fost pornită la xx.xx.2022 de către Secția Urmărire penală a Inspectoratului de Poliție XXXXXX în temeiul art. 349 alin.(1) din Codul penal, pe faptul că [...].

La xx.xx.2022, prezenta cauză penală a fost repartizată pentru exercitarea urmării penale conform competenței procurorului în Procuratura raionului XXXXXX, XXXXXX.

La xx.xx.2022, cet. XXXXXX a fost citat la Procuratura raionului XXXXXX pentru data de xx.xx.2022, ora xx:xx min., pentru a fi recunoscut și audiat în calitate XXXXXX.

La xx.xx.2022, de către procurorul XXXXXX, a fost solicitate pentru cet. XXXXXX, un avocat de la Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, în vederea asigurării dreptului la apărare a acestuia. Ca rezultat, fiind desemnat avocatul XXXXXX, însă acțiunea procesuală nu a fost efectuată la solicitarea cet. XXXXXX care a invocat starea de sănătate și respectiv acțiunea a fost amânată pentru xx.xx.2022.

La xx.xx.2022, cet. XXXXXX, a depus o cerere de recuzare a procurorului XXXXXX.

La xx.xx.2022, cet. XXXXXX s-a prezentat la procuror, împreună cu avocatul său XXXXXX, însă pînă a fi începută acțiunea preconizată, primul a declarat că la xx.xx.2022 a depus o cerere prin care a solicitat recuzarea procurorului XXXXXX, motiv din care acțiunea procesuală nu a fost efectuată pînă la soluționarea cererii de recuzare.

Prin ordonanța procurorului-șef al procuraturii r-lui XXXXXX, XXXXXX din xx.xx.2022, cererea de recuzare a procurorului XXXXXX depusă de către XXXXXX a fost respinsă.

Cu referire la fondul pretinsei cauze disciplinare:

Prin decizia Inspecției procurorilor, la xx.xx.2022 s-a hotărât încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului XXXXXX, din motivul lipsei temeiurilor de tragere la răspundere disciplinară.

Pentru a se pronunța, Inspecția a reținut circumstanțele examinării plîngerii depuse de către cet. XXXXXX, după cum au fost descrise în capitolul „*Cu referire la fondul pretinsei cauze disciplinare*”.

La xx.xx.2022, Inspecția procurorilor a înregistrat sesizarea cet. XXXXXX privind faptele ce pot constitui abatere disciplinară comise de către procurorul în

Procuratura raionului XXXXXX la instrumentarea cauzei penale nr. XXXXXX. Temeiul sesizării l-a constituit comportamentul abuziv al procurorului XXXXXX la exercitarea urmăririi penale, manifestat în raport cu autorul sesizării XXXXXX, pe pretinsul fapt de încălcare a dreptului la apărare a acestuia.

Procurorul XXXXXX, pe marginea sesizării a explicat că, exercită urmărire penală în cauza penală nr. XXXXXX, în care urma să-l recunoască în calitate de bănuit pe cet. XXXXXX. Astfel, la xx.xx.2022, acesta a fost citat telefonic pentru data de xx.xx.2022, ora xx.xx. La ora stabilită cet. XXXXXX s-a prezentat în biroul de serviciu al procurorului. La solicitările verbale de a prezenta un document pentru confirmarea identității, acesta a refuzat prezentarea unui act de identitate. XXXXXX a fost întrebat de către procuror dacă dispune de un avocat ales, sau urmează să solicite acordarea asistenței juridice garantate de stat. Totodată, i-a fost comunicat că în cazul în care va apela la asistența juridică garantată, este necesar să completeze declarația de venituri care va fi expediată cu solicitarea de desemnare a unui avocat Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat. În aceeași zi, în calitate de apărător a intereselor lui XXXXXX a fost desemnat avocatul XXXXXX. Totuși, recunoașterea și audierea XXXXXX nu a fost efectuată, deoarece cet. XXXXXX a invocat că este bolnav, acțiunea preconizată fiind amânată pentru data de xx.xx.2022. La data stabilită, cet. XXXXXX, s-a prezentat cu avocatul XXXXXX pentru a fi recunoscut și audiat XXXXXX, însă acesta a declarat că la xx.xx.2022 a depus o cerere prin care a solicitat recuzarea procurorului XXXXXX, motiv din care procurorul XXXXXX după verificarea faptului dacă într-adevăr a fost depusă o astfel de cerere și confirmându-se, nu a efectuat acțiunea procesuală preconizată, pînă la soluționarea cererii de recuzare. Totodată, XXXXXX a solicitat de la procuror [...].

La xx.xx.2022, prin ordonanța Procurorului-șef al Procuraturii raionului XXXXXX, XXXXXX, cererea de recuzare a procurorului depusă de cet. XXXXXX a fost respinsă.

A declarat, că este în imposibilitate de a restitui actele solicitate de cet. XXXXXX, deoarece acestea sunt anexate la materialele cauzei în copii.

A mai declarat, că cet. XXXXXX nu i-au fost încălcate drepturile, iar cele invocate de el sunt aberații inventate pentru a evita răspunderea penală și de a tergiversa efectuarea urmăririi penale.

Abaterea disciplinară pretinsă a fi comisă de către procuror în opinia autorului sesizării: - încălcarea dreptului la apărare la recunoașterea și audierea în calitate de bănuit a cet. XXXXXX în cauza penală nr. XXXXXX.

Cu referire la soluția Inspecției procurorilor:

Apreciind argumentele invocate în sesizare, precum și studiind materialele cauzei disciplinare, Inspecția prin decizia sa din xx.xx.2022, le-a catalogat ca neîntemeiate.

În urma verificărilor, s-a constatat că procurorul pe caz, XXXXXX a efectuat toate acțiunile de urmărire penală, nefiind admise careva încălcări de procedură penală sau ale drepturilor cet. XXXXXX. Astfel, acestuia nu i s-a îngădit dreptul la apărare, or toate acțiunile de urmărire penală au fost efectuate cu participarea apărătorului. Deci, alegațiile cet. XXXXXX privind comportamentul abuziv al procurorului

XXXXXX nu sunt susținute de careva probe.

În consecința, XXXXXX a acționat corespunzător atribuțiilor funcționale ale procurorului stipulate în art. 52 alin.(1) din Codul de procedură penală și nu a admis abuzuri în cadrul investigării cauzei penale nr. XXXXXX, care la moment se află la faza de urmărire penală, nefiind adoptată o soluție finală pe caz.

Mai mult, Inspecția a reținut că conform prevederilor art. 3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură, *procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, responsabilității și independenței procesuale de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele penale pe care le gestionează.*

Verificarea a stabilit că, procurorul XXXXXX, la adoptarea soluției pe caz a respectat prevederile legislației procesual penale, prevăzute de prevederile art. 51 alin. (3) din Codul de procedură penală, precum și de prevederile art.3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură.

Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului legată de exercitarea atribuțiilor sale. În condițiile prevederilor art.13 din Legea cu privire la Procuratură și ale prevederilor art. 299¹ și 313 din Codul de procedură penală, activitatea procurorului poate fi supusă controlului din partea procurorului ierarhic superior și a instanței judecătorești.

În conformitate cu prevederile art.49 alin. (1) lit.a) din Legea cu privire la Procuratură, procurorul poate fi atras la răspundere disciplinară dacă în urma verificării argumentelor sesizării, Inspecția procurorilor va constata temeiuri rezonabile privind comiterea abaterii disciplinare de către procuror.

După cum s-a stabilit în cadrul verificării sesizării asupra legalității acțiunilor procurorului XXXXXX, constatăm că acestea au fost formulate ținând cont de circumstanțele verificate asupra cauzei penale nr. XXXXXX. În acest sens, prin ordonanța Procurorului-șef al Procuraturii raionului XXXXXX, XXXXXX la data de xx.xx.2022 a fost respinsă ca neîntemeiată cererea cet. XXXXXX privind recuzarea procurorului XXXXXX de la examinarea cauzei menționate.

Astfel, în urma verificării sesizării, Inspecția procurorilor a conchis că nu au fost identificate temeiuri de tragere la răspundere disciplinară a procurorului XXXXXX conform Legii cu privire la Procuratură.

Constatarea Colegiului de disciplină și etică:

În conținutul contestației din xx.xx.2022, cet. XXXXXX a indicat că nu este de acord cu decizia adoptată de către Inspecția procurorilor, considerînd că la adoptarea acesteia nu au fost întreprinse toate măsurile necesare, ceea ce ar fi dus la examinarea acesteia superficial și ca rezultat a fost soluționată eronat.

Conform prevederilor art.49 alin.(1) lit.a) din Legea cu privire la Procuratură, în cazul în care rezultatele verificării sesizării nu identifică niciun temei de tragere la răspundere disciplinară, inspectorul, printr-o decizie motivată, încetează procedura disciplinară.

Studiind contestația depusă de către cet. XXXXXX, materialele acumulate în cadrul verificărilor de către Inspecția procurorilor și actele administrate în ședința Colegiului, verificând argumentele expuse de petent, Colegiul consideră că contestația

depusă este una neîntemeiată și urmează a fi respinsă, deoarece sesizarea depusă este vădit neîntemeiată.

Cu referire la caz, Colegiul constată că Inspecția procurorilor a acordat o apreciere justă circumstanțelor cauzei, fiind verificate alegațiile petentului. Astfel, în acțiunile procurorului XXXXXX, nu au fost stabilite careva temeuri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii de care procurorul vizat a unei abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură.

Subsidiar, se reține că abaterea disciplinară constă într-o acțiune sau inacțiune neconformă cu îndatoririle profesionale sau administrative impuse procurorilor prin legi, regulamente sau ordine de serviciu și aceasta urmează să fie comise cu intenție sau din neglijență gravă.

În *art.38* din Legea cu privire la Procuratură, legiuitorul a stabilit expres și în mod exhaustiv faptele și acțiunile/inacțiunile, care constituie abateri disciplinare.

Potrivit lucrărilor procedurii disciplinare, acțiunile procurorului în Procuratura raionului XXXXXX, XXXXXX nu se încadrează în nici una din abaterile disciplinare enumerate în prevederile menționate *supra*.

Colegiul, reiterează că angajarea răspunderii disciplinare este suspusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, **vinovăție** și **legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs**, iar în ceea ce privește vinovăția aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

În acest sens, Colegiul reține că trebuie făcută distincție între *încălcarea normelor de procedură ca greșeală ce poate fi cenzurată pe cale controlului ierarhic superior* și, respectiv, de către judecătorul de instrucție/instanța de judecată, și pe de altă parte, *nerespectarea normelor de procedură, în context disciplinar*.

Astfel, pot intra în sfera răspunderii disciplinare numai acele încălcări ale normelor de drept material sau procesual care pun în discuție însăși valabilitatea actelor întocmite de procuror și pentru care, un observator rezonabil (persoană informată și de bună-credință), nu poate găsi o justificare.

Colegiul reține că aceste alegații/omisiuni, astfel cum au fost prezentate în cuprinsul acțiunii disciplinare, vizează modalitatea concretă de soluționare a cauzei și temeinicia efectuării acțiunilor procesuale de către procurorul de caz, acțiuni care pot fi verificate cu ocazia efectuării controlului ierarhic superior sau judiciar.

Raportat la situația de fapt, rezultată din modul de efectuare a verificărilor de către Inspecția procurorilor și actele anexate la cauza disciplinară, Colegiul apreciază că nu se poate reține existența cărorva indici care să contureze săvârșirea de către procurorul XXXXXX a vreunei abateri disciplinare.

Suplimentar, Colegiul menționează și faptul că în procesul de verificare disciplinară, nici inspectorul și nici Colegiul nu își poate aroga competențe ale procurorului ierarhic superior sau ale instanței de judecată, fiind în imposibilitate să le substituie. Aprecierile despre vinovăția disciplinară trebuie să fie emanația exclusivă a unor constatări în afara oricăror dubii rezonabile. În cadrul verificării, Inspecția procurorilor corect a ajuns la concluzia că nu a identificat probe ce să demonstreze că procurorul de caz a acționat cu rea-credință sau contrar legii. Din contra, fiind supuse, acțiunile procurorului, controlului ierarhic superior, s-a constatat, că acesta a acționat în baza legii și a probelor acumulate.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.49 alin.(4) din Legea Republicii Moldova nr.3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură, pct.77⁶ -77⁷ din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-228/16 din 14.09.2016 și modificat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-13/17 din 24.01.2017, Colegiul,-

HOTĂRĂȘTE:

1. Se respinge contestația depusă de către cet. XXXXXX, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, adoptată în urma examinării sesizării depuse de petent, privitor la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de către procurorul în Procuratura raionului XXXXXX, XXXXXX.

2. Hotărârea poate fi contestată în termen de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării prin intermediul colegiului, la Consiliul Superior al Procurorilor.

Președintele Colegiului : Vladislav GUȚAN _____semnat_____

Membrii Colegiului : Victor COMERZAN _____absent_____

Alexandru LOZAN _____semnat_____

Elena CAZACOV _____semnat_____

Octavian LAZAREV _____semnat_____

Oleg TELEVCA _____semnat_____

Pavel ȚURCAN _____semnat_____